

Asia: VN/6884/2021

**Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi
Oikeusrekisterikeskuksen sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä sekä siihen
liittyviksi laeiksi**

Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa erityisesti seuraaviin näkökohtiin:

- **Kannatatteko ehdotettuja muutoksia (tai miltä osin kannatatte niitä) vai vastustatteko ehdotettuja muutoksia (tai miltä osin vastustatte niitä)? Myös näkemyksienne perusteet pyydetään tuomaan tarpeellisilta osin esiin.**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Oikeusrekisterikeskuksen sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä sekä muutettaviksi sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla toimivista sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta, tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnasta, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta sekä liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta annettuja lakeja.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että edellä mainittujen lautakuntien jäsenten sidonnaisuuksistaan lain mukaan ilmoittamat tiedot rekisteröitäisiin jatkossa samaan sähköiseen rekisteriin kuin tuomareiden sidonnaisuudet ja sivutoimet. Rekisterinpitäjänä toimisi edelleenkin Oikeusrekisterikeskus. Rekisteristä säädettäisiin uusi laki, ja voimassa oleva tuomareiden sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä annettu laki kumottaisiin. Tuomioistuimia ja niiden henkilöstöä koskeva sääntely säilyisi esitysluonnoksen mukaan entisen sisältöisenä.

Hovioikeudella ei ole huomauttamista ehdotukseen siitä, että edellä mainittujen lautakuntien jäsenten sidonnaisuudet rekisteröitäisiin jatkossa samaan sähköiseen rekisteriin kuin tuomareiden vastaavat tiedot.

- **Katsotteko, että esitykseen tulisi tehdä muutoksia? Mahdolliset ehdotukset sekä perusteet sille, miksi muutoksia tulisi tehdä, pyydetään myös tuomaan esiin.**

Rekisterin ehdotettu nimi ei kuitenkaan ole onnistunut. Rekisterin nimen tulisi jatkossakin ilmentää sen asiasisältöä, kun taas ehdotettu nimi korostaa rekisterin teknistä ylläpitäjää eikä sen vuoksi palvele rekisterillä tavoiteltavaa avoimuutta. Hovioikeus yhtyy tältä osin Tuomioistuinviraston ja korkeimman hallinto-oikeuden lausunnoissa esitettyihin kannanottoihin. Tuomioistuinviraston rekisterin nimeksi ehdottama ”lainkäytön sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteri” on selkeästi esitysluonnoksessa olevaa ehdotusta parempi vaihtoehto.

Uuden lain säätämisen ja tuomareiden sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä annetun lain kumoamisen myötä tuomioistuinlain 9 luvun 5 §:n 3 momenttia ja 11 luvun 12 §:n 3 momenttia tulisi muuttaa sisältämään viittaukset uuteen lakiin.

Korkein hallinto-oikeus on lausunnossaan katsonut perustelluksi tarkentaa ehdotetun lain 5 §:n sanamuotoa niin, että myös virkasuhteen päätyminen mainitaan nimenomaisesti ajankohtana, josta kolmen vuoden määräaika tietojen poistamiseen rekisteristä lasketaan. Hovioikeus pitää kannatettavana sitä, että uutta lakia säädettäessä ratkaistaisiin rekisteritietojen poistamista virkasuhteen päättymiseen liittyen koskeva kysymys, joka näyttäisi nykyistä lakia säädettäessä jääneen asianmukaista pohdintaa vaille. Tarkoituksenmukaista voi yhdenmukaisuussyistä olla säätää rekisteritiedot poistettavaksi nimenomaan kolmen vuoden määräajassa virkasuhteen päättymisestä, mutta lyhyempikin määräaika saattaisi mainituissa tilanteissa olla rekisterin tarkoituksen kannalta riittävä.

- **Onko teillä esityksestä muita huomioita (kokonaisuuden tai yksityiskohtien osalta)?**

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Nygård Kenneth
Turun hovioikeus